

Generatory liczb losowych o dowolnych rozkładach prawdopodobieństwa

– Metody ogólne –

- Metoda odwracania dystrybuanty.
- Metoda eliminacji.
- Metoda superpozycji rozkładów.
- Kombinacja metody superpozycji i metody eliminacji.
- Metoda AC.
- Algorytmy wielokanałowe (rozgałęzione)

⇒ <http://th-www.if.uj.edu.pl/~placzek/dydaktyka/MMC/>

Niech U – liczb losowa z rozkładu równomiernego na $(0, 1)$, tzn. $U \in \mathcal{U}(0, 1)$,
a F – funkcja ciągła i **ściśle rosnąca** oraz $F(-\infty) = 0$ i $F(+\infty) = 1$.

Wówczas zmienna losowa:

$$X = F^{-1}(U)$$

ma **rozkład prawdopodobieństwa o dystrybuancie F** .

Dowód: $\mathcal{P}[X \leq x] = \mathcal{P}[F^{-1}(U) \leq x] = \mathcal{P}[U \leq F(x)] = F(x). \quad \boxtimes$

► **Wniosek:**

Jeżeli $\{U_i\}, i = 1, \dots, n$, – ciąg liczb losowych o rozkładzie $\mathcal{U}(0, 1)$, to
 $\{X_i = F^{-1}(U_i)\}, i = 1, \dots, n$, – **ciąg liczb losowych o rozkładzie z dystrybuantą F** .

PRZYKŁAD: Rozkład wykładniczy $E(0, 1)$:

gęstość prawdopodobieństwa: $\rho(X) = e^{-X}, X \geq 0$,

$\Rightarrow$ **Dystrybuanta:** $F(x) = \int_0^x e^{-X} dX = 1 - e^{-x}$.

Niech $R \in \mathcal{U}(0, 1)$: $R = F(X) = 1 - e^{-X} \Rightarrow X = -\ln(1 - R)$,

Jeżeli $R \in \mathcal{U}(0, 1)$, to $(1 - R) \in \mathcal{U}(0, 1) \Rightarrow$ ostatecznie: $X = -\ln R$.

⇒ **Ćw. N8.1:** W oparciu o metodę odwracania dystrybuanty skonstruować generatory liczb losowych dla poniższych rozkładów, następnie wykonać histogramy i porównać z dokładnymi rozkładami.

(a) Rozkład wykładniczy $E(\theta, \lambda)$ o gęstości prawdopodobieństwa:

$$\rho_{\theta, \lambda}(X) = \frac{1}{\lambda} \exp\left(-\frac{X - \theta}{\lambda}\right), \quad X \geq \theta;$$

→ Wsk. Skorzystać z generatora rozkładu $E(0, 1)$.

(b) Rozkład o gęstości prawdopodobieństwa:

$$\rho(X) = \frac{c}{X}$$

na przedziale $[a, b]$, gdzie: $0 < a < b < +\infty$;

→ Wsk. Najpierw wyznaczyć $c = c(a, b)$ z warunku normalizacji.

(c) Rozkład Cauchy'ego (Breita–Wignera) $C(\theta, \lambda)$ o gęstości prawdopodobieństwa:

$$\rho_{\theta, \lambda}(X) = \frac{\lambda}{\pi} \frac{1}{(X - \theta)^2 + \lambda^2}, \quad -\infty < X < +\infty$$

→ Wsk. Najpierw skonstruować generator rozkładu $C(0, 1)$, a następnie dokonać odpowiedniej transformacji zmiennej.

Jeżeli F – dowolna funkcja **niemalejąca**, prawostronnie ciągła oraz $F(-\infty) = 0$ i $F(+\infty) = 1$ (czyli F jest dystrybuantą pewnej zmiennej losowej), to **zmienna losowa**:

$$X = \inf \{x : U \leq F(x)\}, \quad \text{gdzie } U \in \mathcal{U}(0, 1),$$

ma **rozkład o dystrybuancie F** .

Dowód:

Udowodnimy, że zdarzenie losowe $\{X \leq t\}$ zachodzi $\Leftrightarrow$ zachodzi zdarzenie losowe $\{U \leq F(t)\}$.

1° Niech $X = t$: z def. zmiennej losowej X jako infimum $\Rightarrow \forall_{m \in \mathbb{N}} \exists x_m : t \leq x_m < t + 1/m$ oraz $U \leq F(x_m)$. Dla $m \rightarrow \infty$ mamy: $t \leq x_m \rightarrow t$ (z prawej strony) $\Rightarrow U \leq F(t)$ (bo dystrybuanta prawostronnie ciągła).

2° Niech $X < t$: $\exists y \in \{x : U \leq F(x)\} : y < t \Rightarrow F(y) \leq F(t)$ oraz $U \leq F(y) \Rightarrow U \leq F(t)$.

3° Niech $U \leq F(t)$, zatem $t \in \{x : U \leq F(x)\} \Rightarrow t \geq \inf \{x : U \leq F(x)\} = X$. $\square$

PRZYKŁAD: Rozkład dyskretny:

$$\mathcal{P}[X = k] = p_k, \quad k = 0, 1, \dots; \quad \sum_k p_k = 1.$$

Jeżeli $R \in \mathcal{U}(0, 1)$, to $X = \min \left\{ k : R \leq \sum_{i=0}^k p_i \right\}$.

▷ Algorytm w C/C++:

```
int generujRozkladDyskretny(double rn, double* p) {  
    // Generowanie rozkładu dyskretnego:  
    //          P{X = k} = p[k], k = 0,1,...  
    // rn - liczba losowa z rozkładu rownomiernego na (0,1).  
    int k = 0;  
    double suma = p[0];  
    while (suma < rn) suma += p[++k];  
    return k;  
}
```

⇒ **Ćw. N8.2:** Korzystając z ogólnej metody odwracania dystrybuanty wygenerować rozkład dyskretny o gęstości prawdopodobieństwa:

$$\mathcal{P}(X = k) = p_k = A \sin \left(\frac{\pi}{10} \left[k + \frac{1}{2} \right] \right), \quad k = 0, 1, \dots, 9.$$

gdzie A – stała normalizacyjna (do wyznaczenia).

Wykonać histogram generowanych liczb i porównać z rozkładem dokładnym (wykres).

Zalety:

- Dokładna.
- Prosta i szybka dla niektórych rozkładów.
- Do wygenerowania zmiennej losowej o danym rozkładzie potrzebna jest tylko jedna liczba losowa o rozkładzie $\mathcal{U}(0, 1)$.

Wady:

- Na ogół wymagane jest aby dystrybuanta była znana i odwracalna analitycznie → stosunkowo niewielka liczba funkcji!
- W zasadzie, można korzystać z numerycznego całkowania funkcji gęstości prawdopodobieństwa lub ze stabelaryzowanych wartości dystrybuanty (histogram) i zamiast analitycznie, numerycznie odwracać dystrybuantę – ta metoda jest jednak zwykle znacznie wolniejsza, mniej dokładna i bardziej narażona na niestabilności numeryczne.
- Trudna do zastosowania dla rozkładów wielowymiarowych.

¶ Dygresja: Numeryczne odwracanie dystrybuanty

- ▶ Szukanie miejsca zerowego X_0 funkcji: $\mathcal{F}_U(X) \equiv F(X) - U$, gdzie $U \in \mathcal{U}(0, 1)$
(np. metodami: siecznych, stycznych itd.) $\Rightarrow X_0 = F^{-1}(U)$.

I. Wariant podstawowy

Niech X – zmienna losowa o gęstości prawdopodobieństwa $f(x)$ na przedziale $[a, b]$,
 $-\infty < a < b < +\infty$ oraz $f(x) \leq c, \forall x \in [a, b], c < +\infty$.

Schemat:

1. **Generujemy punkt** (U_1, U_2) : $U_1 \in \mathcal{U}(a, b), U_2 \in \mathcal{U}(0, c)$.
2. **Jeżeli** $U_2 \leq f(U_1)$, to $X = U_1$.

W przeciwnym razie parę (U_1, U_2) **eliminujemy** i wracamy do punktu 1.

$\Rightarrow$ Zmienna losowa X ma rozkład o gęstości prawdopodobieństwa $f(x)$.

Dowód: $\mathcal{P}(X \leq t) = (b - a)c \int_a^t \frac{du_1}{b-a} \int_0^c \frac{du_2}{c} \Theta(f(u_1) - u_2) = \int_a^t du_1 f(u_1). \quad \boxtimes$

PRZYKŁAD: Problem "Igły Buffona".

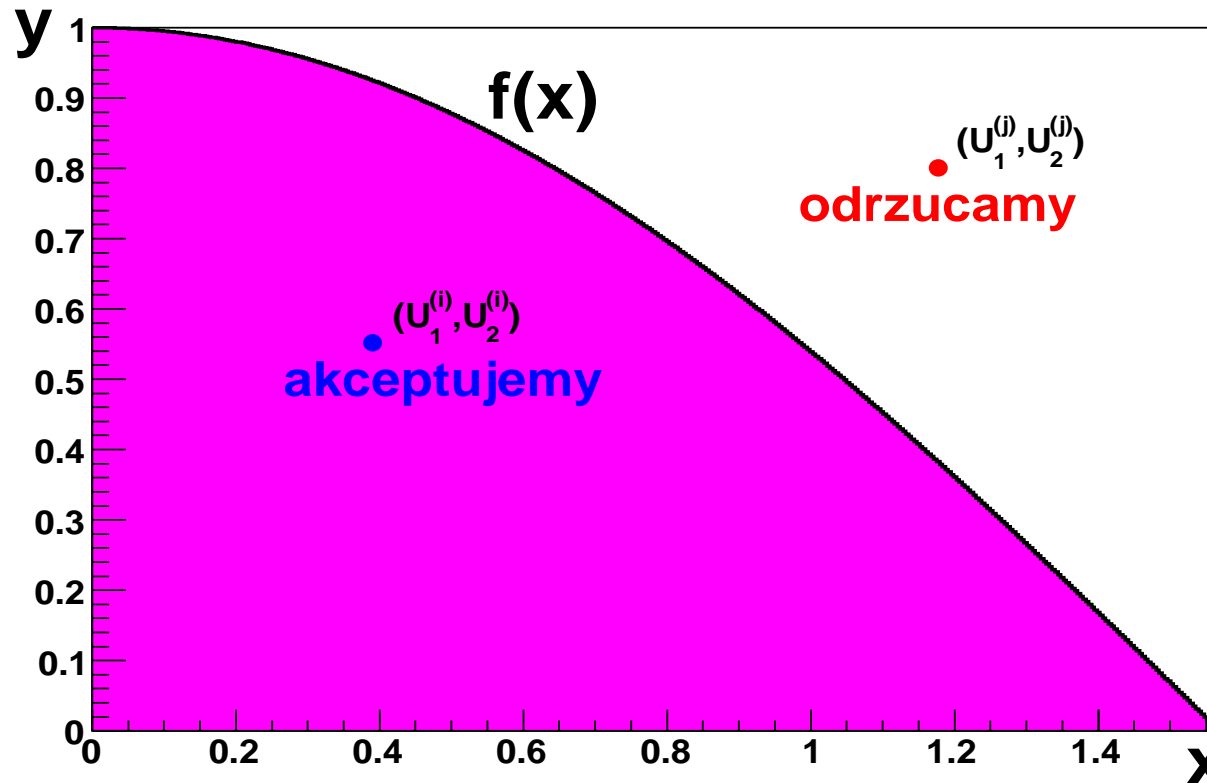
► **Gęstość prawdopodobieństwa:** $f(x) = \cos x, x \in [0, \frac{\pi}{2}], f(x) \leq 1$.

▷ **Generujemy:** $U_1 \in \mathcal{U}(0, \frac{\pi}{2}), U_2 \in \mathcal{U}(0, 1)$,

$$U_2 \begin{cases} \leq \cos U_1: & X = U_1, \\ > \cos U_1: & \text{odrzucaamy } (U_1, U_2). \end{cases}$$

$\Rightarrow$ Otrzymujemy ciąg liczb losowych $X_1, X_2, \dots$ wygenerowanych wg. rozkładu $f(x) = \cos x$.

Przykład metody eliminacji dla problemu „Igły Buffona”

- ▶ Generujemy punkty (U_1, U_2) z rozkładu równomiernego na prostokącie $(0, \frac{\pi}{2}) \times (0, 1)$:
  - ▷ Punkty, które trafiają poniżej krzywej $y = f(x)$ **akceptujemy**.
  - ▷ Punkty, które trafiają powyżej tej krzywej **odrzucamy (eliminujemy)**.
  - Zaakceptowane punkty pokrywają równomiernie obszar pod krzywą.
  - ⇒ Zmienna losowa X ma rozkład o gęstości prawdopodobieństwa $f(x)$.

Wariant podstawowy – proste uogólnienie

Niech $X = (X_1, X_2, \dots, X_m)$ – m -wymiarowa zmienna losowa o gęstości $f(x_1, x_2, \dots, x_m)$ na zbiorze $\Omega \subset \mathbb{R}^m$ i $f(x_1, x_2, \dots, x_m) \leq c < +\infty$.

Schemat:

1. Generujemy punkt $(U_1, U_2, \dots, U_m) \in \mathcal{U}(\Omega)$ oraz $U_{m+1} \in \mathcal{U}(0, c)$.
2. Jeżeli $U_{m+1} \leq f(U_1, \dots, U_m)$, to $X = (U_1, \dots, U_m)$.

W przeciwnym razie **eliminujemy** wylosowany punkt i wracamy do punktu 1.

$\Rightarrow$ Zmienna losowa X ma rozkład o gęstości prawdopodobieństwa $f(x_1, \dots, x_m)$.

► Jak wylosować rozkład równomierny na zbiorze Ω ?

▷ Najprościej:

Znaleźć taką kostkę K^m : $\Omega \subset K^m$ i generować punkty równomiernie wewnątrz tej kostki, a następnie akceptować tylko te, które $\in \Omega$.

$\Rightarrow$ **Ćw. N8.3:** Posługując się metodą eliminacji wygenerować rozkład dany funkcją gęstości:

$$\psi(x, y) = c \sqrt{1 - (x^2 + y^2)}, \quad x^2 + y^2 \leq 1,$$

gdzie c – stała normalizacyjna (do wyznaczenia). Przy pomocy systemu ROOT wykonać dwuwymiarowy histogram generowanych punktów i porównać z rozkładem dokładnym.

Niech $f(x)$ – gęstość prawdopodobieństwa, według której chcemy generować punkty losowe (x może być punktem wielowymiarowym).

Schemat:

1. Znajdujemy gęstość prawdopodobieństwa $g(x)$ (tzw. **gęstość dominującą**), dla której generowanie punktów jest łatwe i szybkie (w najprostszym przypadku $g(x) = \text{const}$) oraz wyznaczamy stałą $c > 0$ tak, aby:

$$f(x) \leq c g(x), \quad \forall x, \quad \rightarrow \text{ optymalna wartość stałej: } c = \sup_x \frac{f(x)}{g(x)}.$$

2. Generujemy punkt X według rozkładu $g(x)$ oraz liczbę losową: $U \in \mathcal{U}(0, 1)$.
3. Jeżeli $cUg(X) \leq f(X)$, to akceptujemy X .

W przeciwnym razie odrzucamy przypadek i wracamy do kroku 2.

▷ Alternatywny sposób:

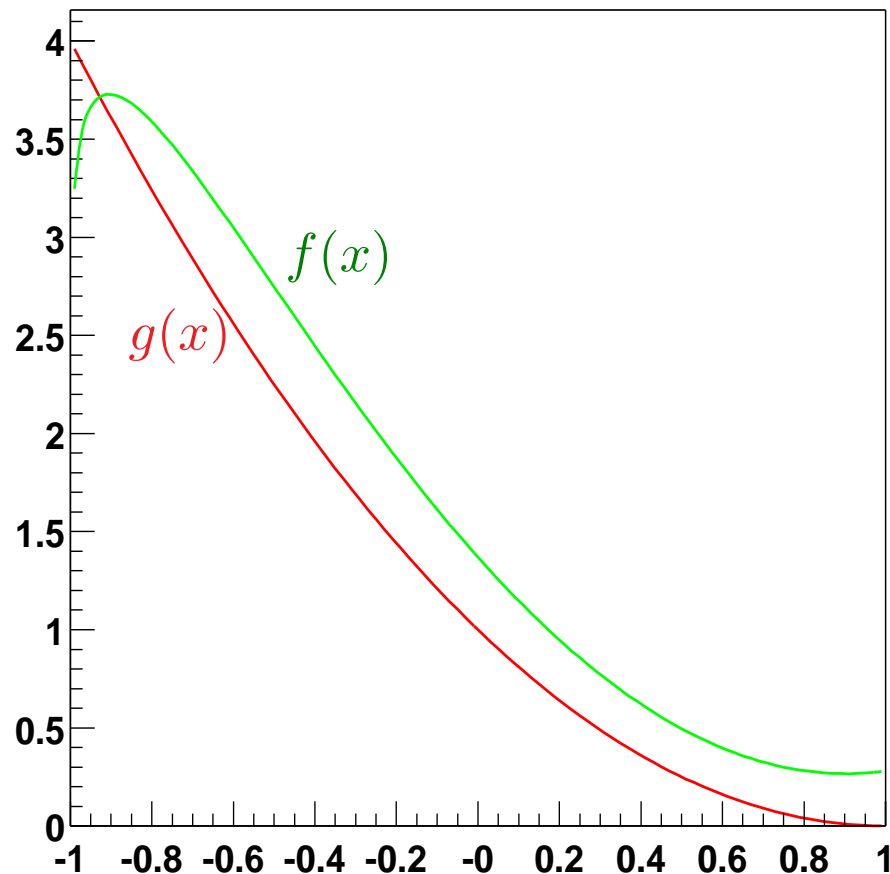
Punkt 3. Obliczamy: $w(X) = \frac{f(X)}{g(X)}$ – waga przypadku; znajdujemy wagę maksymalną: w_{max} .

Jeżeli $w(X) \geq U w_{max}$, to akceptujemy przypadek.

W przeciwnym razie odrzucamy przypadek i wracamy do kroku 2.

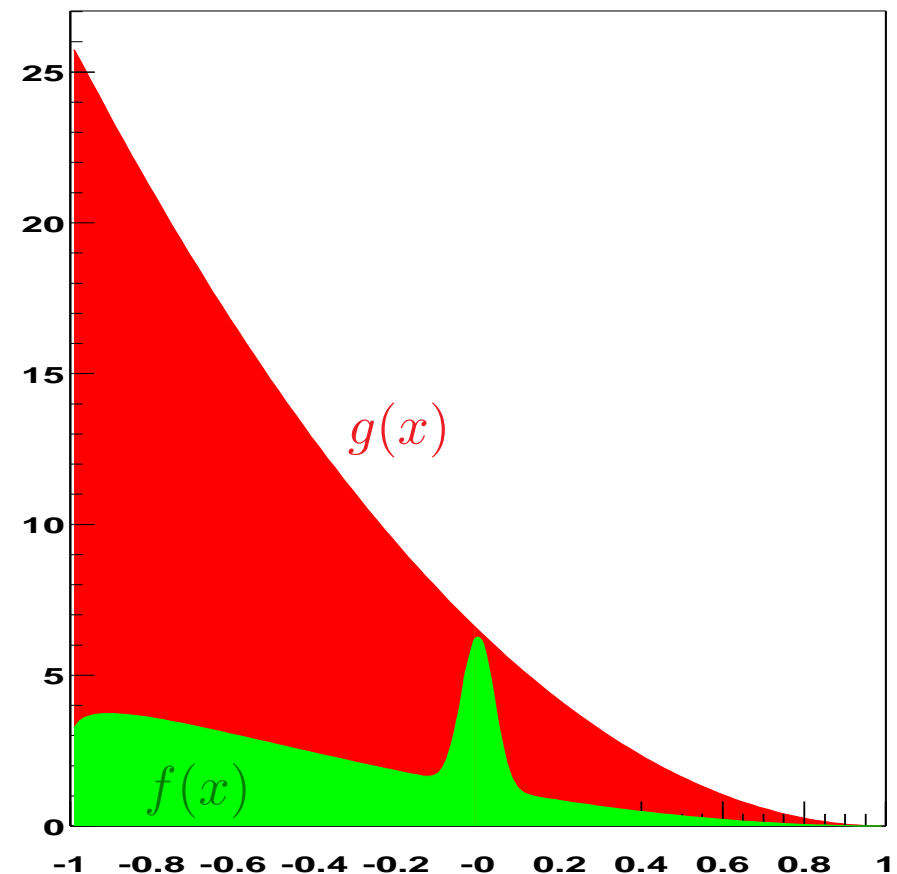
- Jeżeli przypadki ważone są akceptowalne (np. histogramy), to możemy pominąć odrzucanie (jak również generowanie pomocniczej liczby losowej U) $\rightarrow$ w takim przypadku z każdym punktem losowym (przypadkiem) X będzie stowarzyszona **waga** $w(X)$.

- Zera funkcji $g(x)$ są niebezpieczne, jeżeli w tych samych punktach $f(x) \neq 0$!
- Piki $f(x)$ mogą popsuć wydajność generacji, jeżeli nie są dobrze aproksymowane przez $g(x)$!

Zera funkcji $g(x)$

→ nieskończony ogon wagi!

Wąskie piki funkcji $f(x)$

→ duży współczynnik odrzucania!

PRZYKŁAD: Dodatnia połówka rozkładu normalnego $N(0, 1)$:

$$f(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}, \quad x \geq 0.$$

→ Gęstość dominująca – rozkład wykładniczy $E(0, 1)$:

$$g(x) = e^{-x}, \quad x \geq 0.$$

⇒ Waga:

$$w(X) = \frac{f(X)}{g(X)} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} e^{\frac{x(2-x)}{2}}.$$

⇒ Waga maksymalna:

$$w_{\max} = w(1) = \sqrt{\frac{2e}{\pi}}.$$

⇒ **Ćw. N8.4:** Posługując się ogólną metodą eliminacji wygenerować powyższy rozkład.

Wykonać histogramy dla przypadków nieważonych oraz dla przypadków ważonych i porównać je z rozkładem dokładnym.

Superpozycja ciągła

Niech X – zmienna losowa o gęstości prawdopodobieństwa $f(x)$:

$$f(x) = \int g_y(x) h(y) dy,$$

gdzie: $g_y(x)$ – pewna gęstość prawdopodobieństwa zależna od parametru y ;

$h(y)$ – pewna gęstość prawdopodobieństwa.

Schemat generacji:

1. Wygenerować Y według rozkładu o gęstości $h(y)$.
2. Dla danej wartości Y , wygenerować X według rozkładu o gęstości $g_Y(x)$.

PRZYKŁAD: $f(x) = n \int_1^{+\infty} y^{-n} e^{-xy} dy, \quad x, y > 0, \quad n \geq 1.$

Wprowadzamy funkcje: $g_y(x) = ye^{-xy}$ i $h(y) = ny^{-(n+1)}$.

1. Liczby losowe Y o rozkładzie $h(y)$ można generować metodą odwrócenia dystrybuanty:
 $Y = (1 - U)^{-1/n}$, gdzie $U \in \mathcal{U}(0, 1)$.
2. Liczby losowe X o rozkładzie $g_y(x)$ generujemy z rozkładu wykładniczego $E(0, \frac{1}{y})$:
 $X = -\frac{1}{Y} \ln V$, gdzie $V \in \mathcal{U}(0, 1)$.

Superpozycja dyskretna

Niech:

$$f(x) = \sum_{i=1}^{\infty} p_i g_i(x),$$

gdzie: p_i – gęstość pewnego rozkładu dyskretnego, tzn. $p_i \geq 0$, $\sum_{i=1}^{\infty} p_i = 1$;

$g_i(x)$ – gęstości pewnych rozkładów ciągłych.

Schemat generacji:

1. Wygenerować liczbę i według rozkładu o gęstości p_i , np. metodą odwrócenia dystrybuanty.
2. Dla danej wartości i wygenerować X według rozkładu o gęstości $g_i(x)$.

► Metoda ta jest nazywana także **metodą rozgałęzienia** lub **metodą wielokanałową**.

PRZYKŁAD 1: $f(x) = \frac{5}{12} [1 + (x - 1)^4]$, $0 \leq x \leq 2$.

$$\rightarrow f(x) = \frac{5}{6} g_1(x) + \frac{1}{6} g_2(x),$$

gdzie: $g_1(x) = \frac{1}{2}$, $g_2(x) = \frac{5}{2}(x - 1)^4$, tzn. $p_1 = \frac{5}{6}$, $p_2 = \frac{1}{6}$.

$$\Rightarrow X = \left\{ \begin{array}{ll} 2U_2, & U_1 < \frac{5}{6} \\ 1 + (2U_2 - 1)^{\frac{1}{5}}, & U_1 \geq \frac{5}{6} \end{array} \right\} \quad U_1, U_2 \in \mathcal{U}(0, 1).$$

PRZYKŁAD 2: Rozkłady o gęstościach wielomianowych

Niech:

$$f(x) = \sum_{i=1}^n c_i x^i, \quad 0 \leq x \leq 1, \quad c_i \geq 0; \quad \sum_{i=1}^n \frac{c_i}{i+1} = 1.$$

Schemat generacji:

1. Wygenerować indeks $i \in \{1, 2, \dots, n\}$ według rozkładu prawdopodobieństwa $p_i = \frac{c_i}{i+1}$.
  2. Dla danej wartości i wygenerować X według rozkładu o gęstości $(i+1)x^i$, $0 \leq x \leq 1$.
- Jak generować rozkłady: $(i+1)x^i$, $0 \leq x \leq 1$?
- ▷ Metodą odwrócenia dystrybuanty: $X = U^{1/(i+1)}$, gdzie $U \in \mathcal{U}(0, 1)$.
  - ▷ Za pomocą wzoru: $X = \max\{U_1, U_2, \dots, U_{i+1}\}$, gdzie $U_1, U_2, \dots, U_{i+1} \in \mathcal{U}(0, 1)$
– niezależne zmienne losowe.
- ⇒ **Ćw. N8.5:** Posługując się metodą superpozycji rozkładów wygenerować podany w przykładzie rozkład ciągły dla kilku wartości n oraz rozkład dyskretny z przykładu 1. Wykonać histogramy generowanych liczb.

Niech X – zmienna losowa o gęstości prawdopodobieństwa:

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} p_n f_n(x), \quad p_n \geq 0, \quad \sum_{i=1}^{\infty} p_i = 1,$$

gdzie: $f_n(x)$ – pewne zależne od n gęstości prawdopodobieństwa.

Dla każdej f_n znajdujemy gęstość dominującą $g_n(x)$ oraz stałą $c_n > 0$, taką że:

$$f_n(x) \leq c_n g_n(x), \quad \forall x.$$

Schemat generacji:

1. Wygenerować liczbę n według rozkładu prawdopodobieństwa $\mathcal{P}\{n = i\} = p_i$.
2. Dla danej wartości n wygenerować X według rozkładu o gęstości $g_n(x)$.
3. Wygenerować liczbę losową $U \in \mathcal{U}(0, 1)$.
4. Jeżeli $c_n U g_n(X) \leq f_n(X)$, to **zaakceptować** X .

W przeciwnym razie **odrzuć** X i wrócić do kroku 1.

▷ Alternatywny sposób:

Punkt 4. Obliczyć $w_n(X) = \frac{f_n(X)}{g_n(X)}$ – waga przypadku; znaleźć wagę maksymalną: w_n^{max} .

Jeżeli $w_n(X) \geq U w_n^{max}$, to **zaakceptować** przypadek.

W przeciwnym razie **odrzuć** przypadek i wrócić do kroku 1.

Uwaga: Tutaj potrzebujemy wagę maksymalną dla każdej gałęzi n oddzielnie $\Rightarrow$ liczba tych wag jest równa liczbie gałęzi; ich wartości można oszacować analitycznie bądź numerycznie (np. przez histogramowanie wag dla gałęzi w próbnym przebiegu generacji).

PRZYKŁAD 1: Rozkłady o gęstościach wielomianowych

Niech gęstość prawdopodobieństwa:

$$f(x) = \sum_{i=1}^n c_i x^i, \quad 0 \leq x \leq 1,$$

ale $\exists_{j \in \{1, \dots, n\}} : c_j < 0$.

Możemy c_j przedstawić w postaci: $c_j = c_j^+ - c_j^- : c_j^+, c_j^- > 0$.

$$\Rightarrow f(x) = \sum_{i=1}^n c_i x^i \leq \sum_{i=1}^n c_i^+ x^i \equiv g(x).$$

► Funkcja:

$$\bar{g}(x) = \frac{g(x)}{\sum_{i=1}^n c_i^+}$$

jest gęstością pewnego rozkładu prawdopodobieństwa – spełnia rolę **gęstości dominującej** dla gęstości $f(x)$.

Schemat generacji:

1. Wygenerować X według rozkładu prawdopodobieństwa o gęstości $\bar{g}$ (jak w metodzie dyskretnej superpozycji rozkładów).
2. Wygenerować $U \in \mathcal{U}(0, 1)$.
3. Jeżeli $Ug(X) \leq f(X)$, to zaakceptować przypadek.

W przeciwnym razie odrzucić przypadek i wrócić do kroku 1.

PRZYKŁAD 2: Dodatnia połówka rozkładu normalnego $N(0, 1)$:

$$f(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} e^{-\frac{x^2}{2}}, \quad x \geq 0.$$

Przedstawiamy tę gęstość w postaci:

$$f(x) = \alpha_1 g_1(x) h_1(x) + \alpha_2 g_2(x) h_2(x),$$

gdzie:

$$\alpha_1 = \sqrt{\frac{2}{\pi}}, \quad \alpha_2 = \frac{1}{\sqrt{2\pi}},$$

$$g_1(x) = \begin{cases} 1, & 0 \leq x \leq 1, \\ 0, & x > 1, \end{cases}$$

$$g_2(x) = \begin{cases} 2e^{-2(x-1)}, & x \geq 1, \\ 0, & 0 \leq x < 1, \end{cases}$$

$$h_1(x) = e^{-\frac{x^2}{2}},$$

$$h_2(x) = e^{-\frac{(x-2)^2}{2}}.$$

► Zmienną losową X generujemy:

(a) z prawdopodobieństwem $\alpha_1/(\alpha_1 + \alpha_2) = 2/3$ według rozkładu o gęstości g_1

i dokonujemy eliminacji według funkcji h_1 , → tzn. akceptacja dla: $h_1(X) \geq U \in \mathcal{U}(0, 1)$,

(b) z prawdopodobieństwem $\alpha_2/(\alpha_1 + \alpha_2) = 1/3$ według rozkładu o gęstości g_2

i dokonujemy eliminacji według funkcji h_2 , → tzn. akceptacja dla: $h_2(X) \geq U \in \mathcal{U}(0, 1)$.

⇒ **Ćw. 8.6:** Wygenerować powyższy rozkład. Wykonać histogram generowanych liczb losowych i porównać z rozkładem dokładnym.

► **W praktycznych obliczeniach Monte Carlo zwykle stosuje się kombinacje wielu metod generowania rozkładów liczb losowych (często postępując drogą kolejnych uproszczeń).**

Niech $f = f_1 + f_2$ – gęstość zmiennej losowej X oraz $p = \int f_1(x) dx$.

$\implies f_1/p$ i $f_2/(1-p)$ – gęstości pewnych rozkładów prawdopodobieństwa.

► Jeżeli funkcje f_1 i f_2 są tak dobrane, że łatwo możemy wygenerować:

- liczby losowe o rozkładzie z gęstością f_1/p metodą eliminacji z gęstością dominującą g ,
- liczby losowe o rozkładzie z gęstością $f_2/(1-p)$.

Schemat generacji:

1. Wygenerować X według rozkładu prawdopodobieństwa o gęstości g .
2. Wygenerować $U \in \mathcal{U}(0, 1)$.
3. Jeżeli $Ug(X) > f_1(X)$, to wygenerować X według rozkładu prawdopodobieństwa o gęstości $f_2/(1-p)$. $\rightarrow$ bo $\int [g(x) - f_1(x)] dx = 1 - p = \int f_2(x) dx$.
4. Zwrócić X .

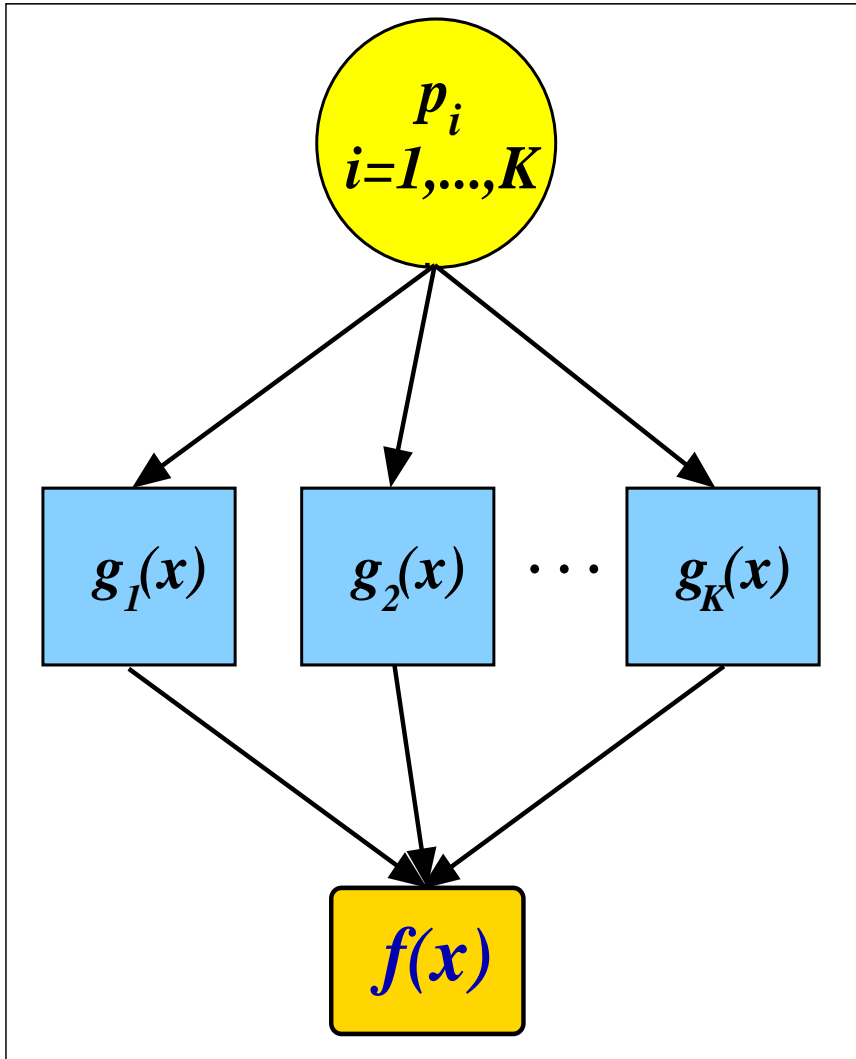
► Szczególnie prosty i szybki, gdy $f_2 = \text{const}$.

▷ Np. funkcja f odcięta od zera, tzn. $\inf_x f(x) > 0$, wówczas można wziąć: $f_2 = \inf_x f(x)$.

▷ $f_2 = c \delta(x - x_0)$, tzn. rozkład dyskretny jednopunktowy (w kroku 3. bierzemy: $X = x_0$).

Metoda superpozycji:

$$f(x) = \sum_{i=1}^K p_i g_i(x)$$

Kombinacja superpozycji i eliminacji:

$$f(x) = \sum_{i=1}^K p_i f_i(x)$$

